

Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 33 i 34, 28 d'octubre i 28 de novembre de 2011)

Véns a comprar?

Acaba de sortir publicada la segona edició del *Vocabulari bàsic dels grans magatzems*, una obra feta conjuntament pel Servei Lingüístic del Govern d'Andorra i el TERMCAT, Centre de Terminologia.

Com que s'acosten els Reis i el Tió i de ben segur que voldrem anar a comprar algunes cosetes, mirem de fer-ho correctament –lingüísticament parlant, és clar!–. I com que a més a més, tampoc devem tenir gaire temps... us ho farem tipus diccionari bilingüe. Au, doncs, resolguem dubtes, agafem el cistell i anem a comprar!

Fixeu-vos que us convidem a *anar a comprar* (no pas a *anar de compres*, que és la forma castellana) i a agafar *el cistell* (no el *cistell de la compra*). Si calculéssiu que heu de comprar molt o que anireu a (la) plaça, també podríeu agafar el carretó (no el *carro*).

JOGUINES

Ajedrez: **escacs**

Canicas: **bales**

Columpio: **gronxador**

Dominó: **dòmino**

Muñeco/a: **nino/a**

Pastelina: **plastilina**

Puzzle: **puzle o trencaclosques**

Videojuego: **videojoc**

Yoyó: **io-io**

BIJUTERIA/JOIERIA

Broche: **fermall o agulla de pit**

Esmeralda: **maragda**

Gemelos: **botons de puny**

Nomeolvides: **nomoblidis**

Quilate: **quirat**

Tú y yo: **tuijò**

Rubí: **robí**

LLIBRERIA/PAPERERIA

Best-sellers: **els més venuts**

Cuentos: **contes**

Cutter: **cúter**

Pegamento: **goma d'enganxar**

Folletines: **fulletons**

PERFUMERIA I DROGUERIA

Algodón: **cotó fluix**

Antiojeras: **corrector d'ulls**

Barra de labios: **pintallavis**

Bayeta: **baieta**

Espray: **esprai**

Hojas: **fulls**
Kit: **joc/lot/estoig**
Mochila: **motxilla**
Pluma: **ploma**
Regla: **regle** (masculí)
Tarjetón: **targeta gran**
Sacapuntas: **maquineta (de fer punta)**

Fregona: **pal de fregar**
Gamuza: **camusa**
Kleenex: **mocador de paper**
Mascarilla: **màscara**
Mopa: **tiràs**
Paño: **drap**
Piedra pómez: **pedra tosca**
Polvos (de talco): **pólvores (de talc)**
Quitamanchas: **llevataques**
Quitaesmaltes: **dissolvent d'esmalt**
Rímel: **rímel** (pronunciada amb vocal neutra)
Toallitas: **tovalloletes**

ROBA I COMPLEMENTS

Babuchas: **babutxes**
Bambas: **vambes**
Blusa: **brusa**
Bolso de polipiel: **bossa de pell sintètica**
Botín (masculí): **botina** (femení)
Boxers: **calçotets**
Braga: **tapaboques**
Camisón: **camisa de dormir**
Combinación, viso: **combinació**
Chaleco: **armilla**
Chanclas o playeras: **xanquetes**

Chilaba: **gel-laba**
Liga: **lligacama**
Leggins: **malles**
Leotardos: **leotards**
Merceditas: **mercenetes**
Manoletinas: **ballarines**
Nylon: **niló**
Pareo: **pareo**
Pull-over: **pul-lòver**
Slip: **eslip**
Zapatos de tacón: **sabates de taló**

Bé, després d'**emprovar**-nos tanta roba (grisa, negra, beix, granat...), de **provar** tants perfums (uns fan bona olor (1), mentre que altres sembla que facin pudor), estem esgotats, com les talles 44 i 46, les primeres que s'esgoten! (2)

Ens mereixem fer un petit descans i anar a fer un mos (podem **tastar** (3) alguna tapa i fer un gotet).

Hem mirat a l'aparador (4), hem remenat entre els prestatges (5), ens hem emprovat moltes peces (6) de roba (el vestit s'ha d'estrènyer, la jaqueta s'ha

d'eixamplar i ens faran la vora als pantalons per escurçar-los); finalment, un cop ens hem decidit, ens acostem fins al taulell (7) perquè ens emboliquin algunes coses, i paguem. En efectiu, amb targeta o amb un xec (8) (ara, amb això de la crisi (9), tot són facilitats). I si demanem que ens ho canviïn (10)? No us amoïneu (10): tenim un termini (11) de quinze dies, sempre que presentem el tiquet de compra. Bé, doncs, ja hem acabat. Ens deixem fer l'article (12), acceptem un fullet (13) de propaganda i ens acomiadem fins d'aquí a unes setmanes que hi haurà rebaixes.

- (1) *Olor*: les coses no *oloren*, ni bé ni malament: fan pudor o fan olor de ...
- (2) *Esgotar*: no digueu *agotar*, sinó *esgotar*, *acabar*, *exhaurir*.
- (3) Fixeu-vos en la diferència entre *emprovar* (roba, sabates, etc.), *provar* (experimentar, intentar fer quelcom, assajar) i *tastar* (*un menjar*, *una beguda*).
- (4) *Aparador*: no *escaparate*.
- (5) *Prestatges*: tot i que també podem fer-ho entre els estants i a les estanteries.
- (6) *Peces*: ni se us acudeixi demanar més *prendes*.
- (7) *Taulell*: aneu al taulell, no fos cas que anéssiu al *mostrador*...
- (8) Fixeu-xos en les preposicions, i en la targeta! (per comprar no podeu dur cap *tarja*, no ens cabria a la bossa). I al xec, no li digueu *txec*.
- (9) *Crisi*: no, no han estat les retallades. Ja era sense essa final des de l'antigor.
- (10) *Canviïn* o *amoïneu*: de dièresis n'hi ha poques, però n'hi ha, no us les oblideu i, a més, poseu-les on vagi bé.
- (11) *Termini*: no paguem a *plaços*. No tenim cap *plaç* per fer re.
- (12) Deixem que ens facin l'article però no ens deixem ensarronar.
- (13) *Fullet*: si és amb *u*, pot fer propaganda; si és amb *o* fa entremaliadures al bosc.